

FRISO VELDIS

eens veertien worden”); niet alleen om gezondheidsredenen heeft hij zich op rantsoen gesteld, maar ook vanwege de verhoogde accijns. Een onderhoudend causeur vooral, die boeiend kan vertellen (“dat is de onderwijzer in me”) en daarbij een milde vorm van ijdelheid met een gezonde dosis zelfspot weet te kruiden tot een aangename mélange. “Prettig gestoord”, is hij volgens een van zijn eigen kinderen. Maar ondanks dit alles, zoals gezegd, zéér gedisciplineerd (“ik ben heel consciëntieus, benauwd om iets verkeerd te doen”).

Hoe is deze stringente zelfdiscipline te rijmen met de bijzondere ontvankelijkheid die Lever aan de dag legt voor de rol van het toeval in de ons omringende werkelijkheid? Hij bepleit met regelmaat een open oog daarvoor; deed dat bijvoorbeeld in de toespraak waarmee hij eind '86 als hoogleraar dierkunde afscheid nam van de Vrije Universiteit. Bij die gelegenheid bracht hij het belang van het toeval in, onder meer, de wetenschap nog eens onder de aandacht. Zelfdiscipline en een gecharmeerdheid van het toeval zijn echter niet met elkaar in tegenspraak, beweert hij met grote stelligheid.

Tijdens de vele reizen die het echtpaar Lever maakt naar verre streken, leggen zij een grote mate van avontuurlijkheid aan de dag, en stelt hij zich volledig open voor de dingen die op hem afkomen. Toeval en oplettendheid leiden daarbij niet zelden tot uitzonderlijke ontmoetingen en vooral vondsten. Zoals die van een bijzondere vingerhoed – geliefd verzamelobject van mevrouw Lever – die zij na een doelgerichte maar vergeefse speurtocht langs allerlei winkeltjes op Cyprus, bij toeval, tijdens het zoeken van schelpen – een passie van beide Levers – vond op een Cypriotisch strand. Dat was zelfs geen gewoon toeval, maar, in de woorden van Lever, “een top-toeval van grote onwaarschijnlijkheid”.

■ *Is het toebedenken van een zo grote rol aan het toeval in ons leven, niet in strijd met het geloof in een albestierend Opperwezen zonder wiens uitdrukkelijke wil er zelfs geen musje dood van het dak zou vallen? Want dat is toch een calvinistisch dogma van de eerste orde, waarmee ook u bent grootgebracht?*

“Als bioloog vind ik dat niet de goede benade-